

[Lennart Larsson.]

i børneinstitutioner, i Danmarks radio, i folkeskolen, i gymnasier og på seminarier. Selv om tjenestemandskommissionen ikke kunne blive enig om en formulering af bestemmelser vedrørende eventuelle tjenestemandsstrejker, er det dog en almindelig antagelse, at tjenestemandsstrejker ikke er lovlige efter dansk forvaltningsret. Uanset om man anerkender dette eller ej, vil uvarslede strejker uden for overenskomstfornyelse dog i alle tilfælde være ulovlige. De finder altså ikke desto mindre sted i stigende omfang. Baggrunden for, at man ved den seneste tjenestemandstrejke bevarede den særlige tjenestemandspension, uopsigelighed og en række andre særlige tjenestemandsgoder, som ikke findes på andre ansættelsesområder, var da også den forudsætning, at tjenestemænd opfyldte deres tjenestepligt og bl. a. afholdt sig fra at strejke.

Særlig grelt virker tjenestemandsstrejkerne, når man erindrer, at der på det øvrige arbejdsmarked hersker fredspligt, også selv om arbejdsgiveren i overenskomstperioden undlader at opfylde aftaler om løn- og ansættelsesforhold. Som et eksempel herpå kan nævnes f. eks. plattedamerne på Den Kgl. Porcelainsfabrik, der først vandt en voldgiftssag og bagefter blev idømt bod for „ulovlig“ strejke.

Økonomi- og budgetministeren (Per Hækkerup): Det er jo rigtigt, som hr. Lennart Larsson nævner det i begrundelsen for sit spørgsmål til mig, og som vi alle sammen ved, at der har været en del ulovlige arbejdsnedlæggelser blandt tjenestemænd og blandt overenskomstansatte.

I relation til det spørgsmål, hr. Lennart Larsson stiller, må jeg sige, at der i og for sig ikke er nogen forskel på ulovlighederne; hvad enten det har været tjenestemænd eller det har været overenskomstansatte, har ansættelsesforholdet ikke øvet nogen indflydelse på, om man har indladt sig på ulovlige aktioner.

Jeg mener, det er nødvendigt at slå det fast klart og utvetydigt, at der er tale om ulovlige aktioner. Jeg vil også gerne sige, at for tjenestemandenes vedkommende gælder det, at ulovlige arbejdsnedlæggelser behandles efter tjenestemandsløvgivningens regler,

og det vil sige, at der kan og vil blive foretaget sanktioner imod de pågældende tjenestemænd. Det beror på de enkelte ministerier, i hvilket omfang sådanne sanktioner iværksettes, men det ligger altså i tjenestemandsløvgivningen, og jeg mener, det ville være krænkende for retsbevidstheden i Danmark, hvis ikke man foretog sanktioner over for dem, der har grebet til sådanne handlinger.

Når hr. Lennart Larsson rejser det spørgsmål, om det giver anledning til overvejelser af tjenestemandsbegrebet, vil jeg gerne understrege det, jeg lige sagde før, at der i og for sig ikke i de ulovlige aktioner er nogen selvstændig begrundelse for at røre ved tjenestemandsbegrebet, fordi det altså drejer sig både om overenskomstansatte og tjenestemandsansatte. Det har heller ikke i de drøftelser, der i øvrigt har været, været rejst som et spørgsmål, om man skulle ændre tjenestemandsbegrebet. Hvis der er interesse herfor, må man naturligvis tage et sådant spørgsmål op til drøftelse.

Jeg mener heller ikke, at tjenestemandsbegrebet i den forstand kan stå urørligt for tid og evighed, men der har altså ikke i hvert fald over for mig fra de pågældende organisationers side eller i øvrigt fra anden side været rejst spørgsmålet om at ændre ved tjenestemandsbegrebet. Det måtte jo i givet fald også kræve en helt ny lovgivning, og overvejelser herom har altså ikke været foretaget i økonomi- og budgetministeriet.

Lennart Larsson: Jeg vil gerne takke ministeren for svaret og sige, at når jeg har rejst spørgsmålet, er det, fordi det skal begynde ét sted, og det, jeg har rejst spørgsmålet på baggrund af, er jo alle de forhold, som ministeren var inde på, men også dette at det er noget, der rører sig i befolkningen, om tjenestemandsbegrebet er tidssvarende for alle stillinger. Vores samfund består jo ikke mere af faste normer, som det har gjort. Dette at have en stilling på livstid, have et ansættelsesforhold og faste normer at køre efter, er ligesom kommet ud af tiden.

Jeg vil gerne have lov til ganske kort at gengive et par udtalelser fra Aktuelt i dag — som jo er vores dagspresse — hvoraf man ser, hvordan hele dette spørgsmål rører sig rundt omkring. I Finanstidende peger man på forskellen mellem den beskyttede og den